

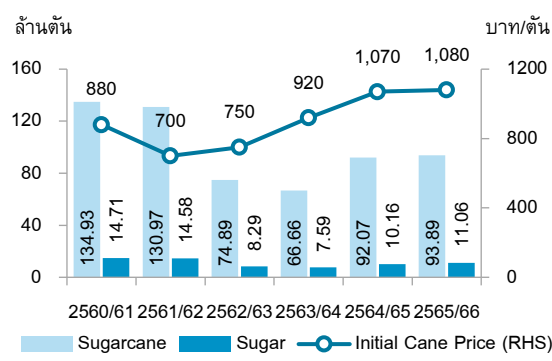
ภาพรวมธุรกิจ

- กากน้ำตาล หรือ โมลาส คือ ของเหลวที่มีลักษณะเหนียวข้น มีสีน้ำตาลเข้ม เป็นผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตน้ำตาลจากอ้อย โดยกรรมวิธีการผลิตเริ่มจากการนำอ้อยเข้าหีบได้น้ำอ้อย กรองเอากากออกจากน้ำอ้อยแล้วเคี้ยวน้ำอ้อยจนได้ผลึกของน้ำตาลทรายที่ตกตะกอนออกมา แยกผลึกน้ำตาลทรายด้วยหม้อปั่น ผลพลอยได้จะมี ซีตะกอน กากอ้อย และกากน้ำตาลหรือโมลาส กากน้ำตาลมีระดับพลังงานต่ำถึงปานกลาง ขึ้นอยู่กับปริมาณของน้ำ ส่วนใหญ่จะประกอบด้วย น้ำตาลซูโครส น้ำตาลอินเวอร์ท และน้ำ อีกทั้งยังมีโพแทสเซียมจึงสามารถนำไปใช้ทำเป็นปุ๋ย รวมถึงวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้หลายประเภท ซึ่งปัจจุบันกากน้ำตาลได้ทวีบทบาทความสำคัญต่อภาคอุตสาหกรรมอย่างมาก สำหรับในประเทศไทยส่วนใหญ่จะใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตแอลกอฮอล์ สำหรับการผลิตสุรา และการผลิตเอทานอล เพื่อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตแก๊สโซฮอล์ นอกจากนี้ ยังมีการใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตผงชูรส กรดน้ำส้ม ซีอิ๊วดำ อุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมการผลิตยีสต์ ใช้ทำน้ำสกัดชีวภาพ ทำปุ๋ยน้ำ (EM) ใช้เพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์สำหรับใช้ในฟาร์มกุ้ง ใช้รดฟางให้โค ตลอดจนใช้ในการบำบัดน้ำทิ้ง เป็นต้น (ข้อมูลจาก www.mitrphol.com)
- สำหรับภาพรวมของการผลิตกากน้ำตาลในช่วงที่ผ่านมา พบว่าผลผลิตมีทิศทางสอดคล้องกับปริมาณผลผลิตอ้อยที่ปรับเพิ่มขึ้น โดยในฤดูการผลิตปี 2565/66 มีปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งสิ้น 93.89 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.0%YoY และมีผลผลิตน้ำตาลอยู่ที่ 11.06 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.9%YoY โดยได้แรงหนุนจากภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย เกษตรกรเพาะปลูกอ้อยเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากแรงจูงใจด้านการเพิ่มขึ้นของราคาประกันรายได้จากโรงงาน โดยราคาอ้อยขั้นต่ำปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 1,080 บาท/ตันอ้อย ซึ่งเป็นราคาที่อยู่ในระดับสูงสุดเมื่อเทียบกับราคาอ้อยขั้นต่ำตลอดช่วง 7 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังมีผลของความต้องการบริโภคน้ำตาลที่เติบโตต่อเนื่องจากอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ

สถานการณ์ด้านอุปทาน

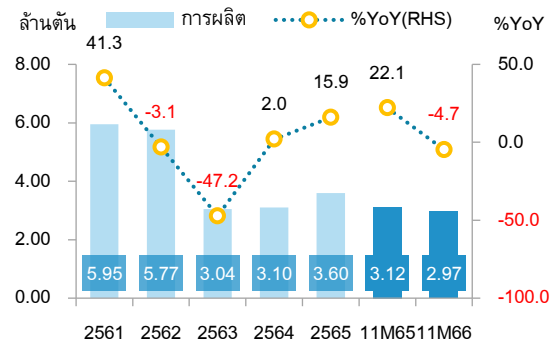
- จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม พบว่า ในปี 2565 มีปริมาณการผลิตกากน้ำตาลอยู่ที่ 3.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 15.9%YoY ตามปริมาณผลผลิตอ้อยที่เพิ่มปรับเพิ่มขึ้น ประกอบกับมีความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตแอลกอฮอล์ เอทานอล และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ทั้งนี้ ในช่วง 11 เดือนของปี 2566 ผลผลิตกากน้ำตาลปรับลดลง 4.7%YoY อยู่ที่ 2.97 ล้านตัน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากราคาน้ำตาลที่มีทิศทางปรับตัวสูงขึ้นและการส่งออกกากน้ำตาลไปยังตลาดสำคัญอย่างญี่ปุ่นที่หดตัวลง

รูปที่ 1 ปริมาณผลผลิตอ้อย น้ำตาลและราคาในไทย

ที่มา: Office of the Cane and Sugar Board

รูปที่ 2 ปริมาณการผลิตกากน้ำตาล

ที่มา: OIE

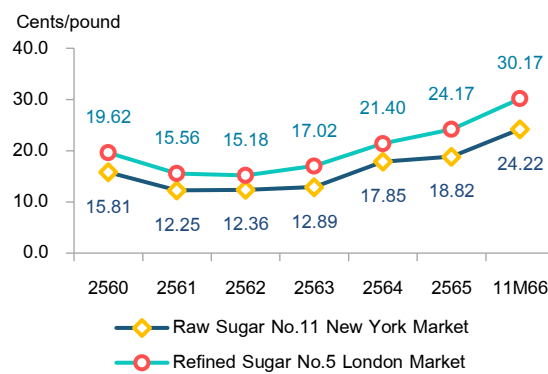
Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

สถานการณ์ด้านราคา

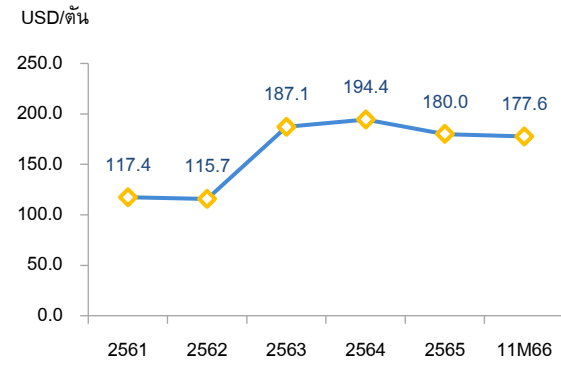
- สำหรับราคากากน้ำตาลในช่วงที่ผ่านมาพบว่ามี การปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี 2562 โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากปริมาณผลผลิตอ้อยที่ลดลง ประกอบกับความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตแอลกอฮอล์ที่มีความต้องการสูงในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อย่างอุตสาหกรรมอาหารสัตว์และการนำไปเป็นเชื้อเพลิงทางเลือกอย่างเอทานอล สอดคล้องกับราคาน้ำตาลโลกที่มีทิศทางปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยที่ทำให้ราคาน้ำตาลในตลาดโลกยังคงปรับตัวสูงขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากโรงงานน้ำตาลบราซิล ซึ่งเป็นผู้ผลิตและส่งออกน้ำตาลรายใหญ่ของโลกหันไปใช้อ้อยในการผลิตเอทานอลมากกว่าน้ำตาลเพราะได้กำไรที่สูงกว่า ประกอบกับสภาพอากาศที่แปรปรวน ส่งผลให้บราซิลเก็บผลผลิตได้ช้าลง รวมถึงประเทศอินเดียที่ประสบปัญหาภัยแล้งจนรัฐบาลอินเดียต้องประกาศลดโควตาการส่งออก เพื่อสำรองให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ ทั้งนี้ ราคากากน้ำตาลเริ่มปรับตัวลดลงในช่วงของปี 2565 และ 2566 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากอุตสาหกรรมเอทานอลที่หันมาใช้มันสด มันเส้น และน้ำแป้งมันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบมากขึ้นแทนอ้อยและกากน้ำตาลที่มีราคาเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ ขณะที่ราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกยังมีทิศทางปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่อง

รูปที่ 3 ราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลก

ที่มา: USDA

รูปที่ 4 ราคากากน้ำตาลส่งออกเฉลี่ย

ที่มา: คำนวณจากมูลค่าและปริมาณการส่งออกจาก MOC

สถานการณ์ด้านอุปสงค์

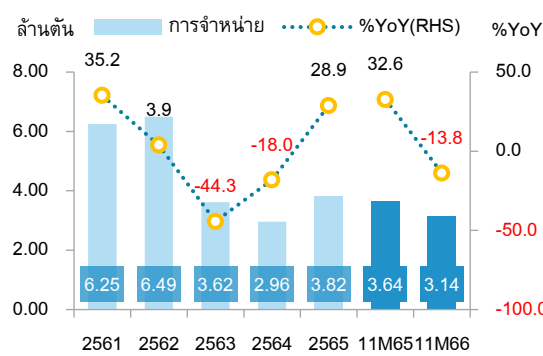
- ปัจจุบันกากน้ำตาลถูกนำไปใช้ในหลากหลายอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการผลิตแอลกอฮอล์ เนื่องจากเป็นแหล่งคาร์โบไฮเดรตที่ดีที่สุดสำหรับการหมักเพื่อผลิตแอลกอฮอล์ โดยแอลกอฮอล์ที่ผลิตได้สามารถนำไปใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เบียร์ ไวน์ และเหล้า หรือนำไปใช้เป็นส่วนผสมของน้ำมันเบนซิน 91 หรือ 95 หรือที่เรียกว่า แก๊สโซฮอล์ และนำไปผสมในอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการให้กับสัตว์ เนื่องจากกากน้ำตาลเป็นแหล่งคาร์โบไฮเดรต โปรตีน และวิตามินที่ดีสำหรับสัตว์ โดยกากน้ำตาลที่นำไปใช้ในอาหารสัตว์จะผ่านการแปรรูปและทำให้แห้ง เพื่อให้สัตว์สามารถย่อยและดูดซึมได้ง่าย นอกจากนี้ ยังนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การผลิตผงชูรส กรดน้ำส้ม ซีอิ๊วดำ ยีสต์ และปุ๋ย เนื่องจากกากน้ำตาลมีปริมาณโพแทสเซียมสูง ซึ่งมีประโยชน์ต่อพืช

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

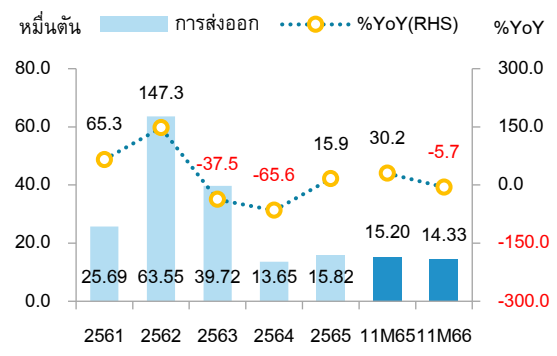
- สำหรับความต้องการใช้กากน้ำตาลพบว่าปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2565 ตามความต้องการใช้ภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น 28.9%YoY อยู่ที่ 3.82 ล้านตัน รวมถึงการส่งออกที่เพิ่มขึ้น 15.9%YoY ตามความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นหลังจากที่ภาวะเศรษฐกิจของไทยและประเทศคู่ค้าเริ่มฟื้นตัวตามมาตรการท่องเที่ยวและบริการที่ปรับตัวดีขึ้น เอื้อต่อการขยายตัวของความต้องการจากอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงการผลิตยังมีทิศทางขยายตัวตามผลผลิตอ้อยที่เพิ่มขึ้นตามสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยและการขยายการเพาะปลูกจากแรงจูงใจด้านราคาประกันรายได้จากโรงงาน อย่างไรก็ตาม จากราคาอ้อยที่ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลทำให้ปริมาณการจำหน่ายกากน้ำตาลในประเทศรวมถึงการส่งออกในช่วง 11 เดือนของปี 2566 ปรับตัวลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยปริมาณการจำหน่ายกากน้ำตาลในประเทศลดลง 13.8%YoY อยู่ที่ 3.14 ล้านตัน ส่วนปริมาณการส่งออกลดลง 5.7%YoY อยู่ที่ 1.43 แสนตัน จากการหดตัวของการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นที่ลดลงเป็นสำคัญ ตามภาวะเศรษฐกิจของญี่ปุ่นที่ยังฟื้นตัวช้าทำให้อุปสงค์จากอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งเอทานอล เชื้อเพลิงชีวมวล และอาหารสัตว์ ยังชะลอตัว และส่งผลต่อราคาส่งออกให้ลดลงเช่นกัน

รูปที่ 5 ปริมาณการจำหน่ายกากน้ำตาลในประเทศ

ที่มา: OIE

รูปที่ 6 ปริมาณการส่งออกกากน้ำตาล

ที่มา: MOC

แนวโน้มธุรกิจในระยะต่อไป

- ในระยะต่อไปคาดว่าปริมาณการผลิตกากน้ำตาลในไทยมีแนวโน้มทรงตัวใกล้เคียงกับช่วงที่ผ่านมา ตามความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ ที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับผลผลิตอ้อยทั่วโลกที่คาดว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้น 8.2%YoY เป็น 183.5 ล้านตัน (ที่มา: USDA) ตามผลผลิตที่สูงขึ้นจากบราซิลและอินเดีย ขณะที่ปริมาณผลผลิตของไทยคาดว่าจะปรับตัวลดลงจากภาวะภัยแล้งที่เป็นผลจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ทั้งนี้ จากภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศที่คาดว่าจะฟื้นตัวขึ้นตามการท่องเที่ยวและการบริโภคภาคเอกชน ประกอบกับการส่งออกที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นก็คาดว่าจะส่งผลทำให้ความต้องการใช้กากน้ำตาลในประเทศยังคงอยู่ในระดับที่ดี และจากราคาน้ำตาลโลกที่อาจจะปรับตัวลดลงจากปริมาณผลผลิตน้ำตาลโลกที่คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นนั้น ก็คาดว่าจะเป็นอีกปัจจัยหนุนที่อาจทำให้ความต้องการใช้กากน้ำตาลเพิ่มขึ้นได้ในระยะถัดไป

ผู้จัดทำบทวิเคราะห์

นายวัชรพันธ์ นียม (watcharapann@lhbank.co.th)

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง